

L'AIGUA D'UN POBLE AL LLARG DEL TEMPS

En l'assentament d'un poble sempre havia de veure l'abastament d'aigua propera. En l'època medieval, amb el desenvolupament dels castells i la invenció del molí, una font al seu peu, era garantia de prosperitat. El desenvolupament dels pobles de la zona de la Catalunya del Nord, amb les pintures i les restes arqueològiques, ens porten a la prehistòria i al neolític. El desenvolupament dels pobles de la zona de la Catalunya del Nord, amb les pintures i les restes arqueològiques, ens porten a la prehistòria i al neolític.

La font de "Font Vella", a Vilosell, és un exemple de font medieval. La font de "Font Vella", a Vilosell, és un exemple de font medieval.

L'AIGUA D'UN POBLE AL LLARG DEL TEMPS



LLUÍS NOGUÉ PASTÓ
EL VILOSELL, 24 DE FEBRER DE 1997

La font de la prehistòria

Un any que és un any i no és cap altra cosa
Radall no ment, o ment o no o sovint ment
Ni intentar seguir l'home ni fer-se veure veure
Algun treball no se'n fa a la gent
Després de haver-se'n fet un vol de l'aire
Arriba mal i mal i a la no veure i veure
Tercera cosa, el que se'n fa i veure
Totes li prometa la cosa i la veure
Al fin és una cosa i la veure i la veure
Si una cosa de l'home i la veure i la veure
Mintant i veure i la veure i la veure
Escudella i veure i la veure i la veure
A la casa, un any i la veure i la veure
Jugarse el veure i la veure i la veure
Bufanda de dalt i veure i la veure i la veure
Si vol veure i la veure i la veure i la veure
Arbre que veure i la veure i la veure i la veure

L'ABNA D'UN POBLE ALLARG DEL TEMPS

El temps és un any i no és cap altra cosa
Radall no ment, o ment o no o sovint ment
Ni intentar seguir l'home ni fer-se veure veure
Algun treball no se'n fa a la gent
Després de haver-se'n fet un vol de l'aire
Arriba mal i mal i a la no veure i veure
Tercera cosa, el que se'n fa i veure
Totes li prometa la cosa i la veure
Al fin és una cosa i la veure i la veure
Si una cosa de l'home i la veure i la veure
Mintant i veure i la veure i la veure
Escudella i veure i la veure i la veure
A la casa, un any i la veure i la veure
Jugarse el veure i la veure i la veure
Bufanda de dalt i veure i la veure i la veure
Si vol veure i la veure i la veure i la veure
Arbre que veure i la veure i la veure i la veure

Josep Esteve Prades

L'AIGUA D'UN POBLE AL LLARG DEL TEMPS

En l'assentament d'un poble sempre estava prevista l'existència d'aigua propera; hi solia haver un tossal i una font al seu peu, era gairebé el lloc ideal que escolliren els primers pobladors de les Garrigues. El riu Set, amb les pintures rupestres del Cogul, és un testimoniatge del neolític. El nostre riu fou l'eix vertebral que els primers pobladors escolliren per a llurs primitius assentaments.

Els topònims "Font Vella", "la Bassa", "Bassella", "les Codolles" i "els Picots" són noms que encara avui podem trobar als nostres pobles.

LA FONT VELLA

Sortia per natural com broc de càntir al peu del poble, a un marge de la Sort, en el que avui és el Centre (acompanyem una foto de primers de segle). En tanda rigorosa s'aprofitava tot el dia. Càntirs i galledes esperaven el seu torn. La Fonteta del Camí, a cent metres del poble, també era un auxiliar. La Font del Pedrís, també a la mateixa distància, era lloc de provisió d'aigua.



La font vella a primers de segle.

CONSTRUCCIÓ D'UN POU

A primers de segle, un saorí detectà aigua a les Sorts (prop de l'actual piscina). S'hi va fer un pou i efectivament es trobà aigua. S'instal·là una bomba de la qual l'agutzil cuidava de fer anar.

OBERTURA DE 200 M PER 4 D'ALÇADA

El poble observà que amb la trobada d'aigua al pou, fent obertura o mina, es podria conduir vers el cabal de la Font Vella. Es va fer aquest treball de titans amb marges laterals i cobert de lloses, capaç de passar-hi una persona. S'arribà fins al peu del pou. Un tub de plom conduïa l'aigua fins a la Font Vella. A la fi, molt treball i molta aigua. La Font Vella es mantingué fins al 1932 al marge de la Sort, el que avui és el Centre. Quan es va arreglar la plaça el 1933, es conduí al mig amb baixada d'escales i s'hi instal·laren sis boles (els de la Pobla el batejaren amb "el sis d'oro". Quan acabà la Guerra Civil s'omplí i fou "la Cruz de los Caídos".

En aquells temps, anar a buscar aigua a Sant Miquel amb argadells i anar a rentar al riu Set eren tasques habituals.

PORTADA D'AIGÜES DE SANT MIQUEL DE LA TOSCA

El 1910 hi havia al poble dos partits molt rivals; conservadors i liberals; llurs capdavanters eren Joan Recasens (Manchó) i Miquel Arbós (Tarressà). En unes eleccions molt renyides entraren a l'Ajuntament els liberals. El nou Ajuntament prometé parlar de la portada d'aigües de Sant Miquel. (la font era propietat d'en Miquel Arbós). Les Borges Blanques va fer intents per tal de comprar l'aigua, però en Miquel Arbós mai no va escoltar aquestes propostes i la va donar al poble.



El 24 de juny de 1.910 fou inaugurada solemnement la portada d'aigua de Sant Miquel de la Tosca i del Crucifici. Aquesta data es gravada en pedra en memòria a l'honor i perpetuïtat de l'heròic esforç d'aquest poble.

Va fer el plànol de l'obra l'enginyer Arán; la canonada passà prop del camí de Sant Miquel, però al collet dels Bons Aires s'havia de construir una mina de 200 metres entre els barrancs del riu Set i el Crucifix. Fou un treball de molt esforç d'un poble i partit en dos bàndols.

Els conservadors no eren partidaris de la gran obra que es feia. A la sortida del túnel, en una arqueta, es recollia l'aigua de la Font del Marinyana. El barranc del Crucifix saltava als plans del Ramon del Ton, camins de Sant Miquel.

ELS PLOMISTES

Amb la portada d'aigües nasqué l'entitat "Plomistes". S'aforaren 70.000 litres a la Font de la Tosca. Es construïren tres fonts al casc urbà: una a l'Ajuntament, una altra a la plaça de l'Església i una última a cal Rabassà, i s'assignaren 10.000 litres a cadascuna. Els 40.000 litres restants es vengueren a plomes (1.000 litres) diàries i a ~ de ploma (250 litres), al preu de 500 ptes./ploma. El que es va fer en metàl·lic serví per comprar la canonada i el material. La vall i la mina del Crucifix es feren a jova del poble. El treball del túnel fou gegantí. El poble es cansava. Sortiren cobles:

*La mina del Crucifici
és treball d'un gran forat,
el poble amb tan sacrifici
ja comença a estar cansat.*

El jovent i els més destacats dels partits, tots duïen revòlver a la butxaca. A la més mínima es podia produir un tiroteig. Així succeí el 31 de març de 1912, quan hi hagué dos morts i tres ferits.

La portada d'aigües se celebrà amb una festa el dia 24 de juny de 1910; els conservadors hi feien el vuit.

La Junta de Plomistes constava de sis membres: president, secretari, tresorer, dos membres i "l'aigüer". Aquest estava pagat i s'encarregava de distribuir l'aigua a domicili i fer carrers en cas de secada. El carrer de Mitjavila era el més difícil de proveir. Durant molts anys procuraven que el president fos d'aquell carrer. Un llibre registre d'altres i baixes, com tot un reglament, fou durant molts anys tota una institució. Si hom es feia una casa o volia posar aigua corrent a la que ja tenia, havia de comprar-ne almenys ~ a un plomista. Durant molts anys fou una borsa rendible. Als anys cinquanta encara hi havia 25 cases al poble que no tenien aigua corrent a casa. Amb ganys i possibilitats de comprar-ne, no trobaven venedor. Una propietat molt discutible, que jurídicament era positiva fins als 25 anys que la canonada tenia de vida.

L'any 1936 va caducar i es rebentava amb freqüència. En fer la nova canonada (com veurem més tard) i comptant amb bones subvencions de l'Estat, la propietat de l'aigua caducava per dret. Als últims temps, qui preveia això, se la venia. Fou una falsa moneda que agafà algú.

PLÀNOLS DE LA NOVA CANONADA I DIPÒSIT REGULADOR

La canonada d'asfalt caducada feia 20 anys, ja no podia aguantar més. El poble es quedava sense aigua molt sovint. Fer dipòsit regulador i posar comptadors era una necessitat. L'any 1957 els serveis de la Diputació s'encarregaren de fer-los.

L'enginyer Reguart un dia pujà a mirar-ho sobre el terreny; vam anar a Sant Miquel aquest, el batlle, el senyor Cornadó i jo mateix com a tinent d'alcalde. El recurs d'aigua del poble es veia palpable davant l'abundància de la Font del Congost, davall de l'Ermita de Sant Miquel. Normalment, quan a l'estiu la Font de la Tosca, que proveïa el poble, quedava a 20.000 litres, a la del Congost n'hi havia 50.000. Amb aquesta aigua, el poble nedava en l'abundància. A primer cop d'ull, si Sant Miquel és a 700 m, l'església és a 680; aquesta aigua arriba al castell.

Aquest punt de vista el vaig manifestar al senyor Reguart. Si la canonada passava camí avall per la carretera, aquesta aigua es captava. No hi va haver manera de fer-li entendre. La nova canonada passaria pel mateix lloc que l'antiga.; això sí, la mina s'hauria de revestir d'obra (valia més això que tota la resta). Davant de tanta evidència, l'home digué que es faria una estació de bombeig en aquesta font, i s'elevaria l'aigua vers la mina.. Dipòsit de captació, caseta, motobomba i un altre dipòsit a l'entrada de la mina. Hi havia un encarregat de posar el motor en marxa cada dia.

El senyor Reguart, en aquells temps, s'encarregava del subministrament d'aigua a Cervià de les Garrigues. Buscaven l'aigua riu Set amunt i arribaven fins a prop de Sant Miquel de la Tosca.

RECERCA D'AIGUA PROP DE LA FONT QUE PROVEÏA EL POBLE

La recerca de més aigua sempre era una necessitat. L'Ajuntament acordà buscar-ne prop de la captació. Vingué un saorí de Rubí que es deia senyor Prats; aquest en detectà prop de la captació. Es va fer un pou i se'n trobà, però la feina consistia a saber si es tractava de la mateixa aigua. Tornà el senyor Prats i n'assenyalà 30 metres més damunt la font. Es feu un pou de 6 metres de fondària. També se n'hi trobà. Dictaminà que fent una galeria de dos metres a un costat se'n trobaria més. Es va fer la galeria i així mateix succeí. Aquests treballs els feren uns minaires. Al pou hi hagué aviat un bon dipòsit d'aigua; s'acordà fer una obertura-vall, dels 30 metres que hi havia del pou fins a la font de subministrament del poble. Això es faria a passa de jova de poble. Aquests treballs es dugueren a terme l'estiu del 1958, havent-hi molta sequera. Al poble hi feia falta aigua; l'obertura era molt difícil, tot era cingle.

Intentant donar una solució immediata per dur l'aigua trobada al nou pou, a la canonada que venia al poble, fent vas comunicant amb tub, podrien auxiliar el poble. Per no fer despeses vaig suggerir que si es tragués el tub de plom existent a la mina de la Font Vella, serviria per fer vas comunicant. L'agutzil Paco Sabater (patró) i jo, baixàrem a la mina per "Cal Josepet"; solament calgué treure una llosa (segurament fou l'últim cop que hom ha baixat a la mina) i enrotllàrem el tub de plom. A la tarda, amb carro, emportant-nos una bomba de treure vi del "tic-tac", l'agutzil i en Vicenç Llurba (Avelino) anaren a Sant Miquel. Efectivament, aconseguírem bombejar l'aigua i el poble quedà més ben proveït.

S'havia de fer l'obertura-vall. Francament que plantava cara. Una obertura de 6 m d'alçada, gairebé tot cingle. S'acordà fer-ho així. Dinamita i passa de vila, molt perill, molt treball i el poble es cansà. Aquell treball l'havien de fer els miners, gent bregada en aquesta feina; efectivament, 3 miners feren 20 m de túnel fins al nivell del pou. Els 10 m restants eren el treball que havia fet la jova de poble. La nova aigua baixava juntament amb l'altra. No millorà massa el cabal. Donava peu a creure que gairebé era la mateixa que sortia més avall. Però tot depenia de la circumstància, si hi havia més sequera o menys.

Al meu entendre, la font del Congost era tan abundant que arribava al castell i s'havia de partir d'aquesta base. Fou inútil el suggeriment; sortosament vaig ser a temps de fer-ho. A l'hora de començar l'obra vaig ser nomenat batlle. Una oportuna pluja de l'11 de setembre de 1963 evità el desgavell que s'anava a fer. Es va fer l'obra tal com s'havia previst. Més avall exposarem els avantatges de passar la canonada pel Crucifix o riu avall pel davall del pont.

CONSTRUCCIÓ D'UN DIPÒSIT DE 150.000 L

Els plànols de la canonada i del dipòsit es confeccionaren el 1958. La memòria valorada era d'1.400.000 ptes. per la canonada i de 300.000 ptes. pel dipòsit. Aquest es faria de "mamposteria". Què serà això?; era pedra. El morter seria a base d'1 m³ de ciment i 4 de sorra. Per ser més manejable, es va fer una mida de ° m x ° i seria la base de ° m³. Es començà l'obra fent servir aquesta mesura. En Josep del "Quela" va fer evident l'error. Solament era 1/8 de m³. Amb tot no passava res, fent servir tant per ciment com per sorra. A jova de vila es van fer les peonades. A Joan Vergé ("Xocorrill"), partint pedra, un rèbol li anà a l'ull.

LES CASES QUE NO TENIEN AIGUA EN POSEN

L'any 1958 encara hi havia 20 cases que no tenien aigua corrent a la llar; tenien ganes de posar-n'hi, però en no trobar venedor no podien fer-ho (la llei dels plomistes). Es cregué que aquesta circumstància no era correcta i gratuïtament pogueren posar-n'hi. La Junta de Plomistes i en especial el seu president, Nicasi Estradé, protestà per aquest fet. Fou el primer pas per municipalitzar l'aigua. Hom creia que en fer la nova canonada, comptant amb molts ajuts estatals, la propietat de l'aigua no podria continuar. Es pot creure que aquest monopoli de l'aigua era a l'única població que existia una fet semblant.

VOLEN DENUNCIAR EL BATLLE PERQUÈ ÉS L'ÚNIC QUE NO VA A LA FONT

La canonada d'asfalt posada el 1910 tenia de vida 25 anys; és a dir, que el 1935 ja havia caducat. Els últims 30 anys, era fer caminar "un cadàver". A l'estiu és quan es rebentava més. S'havia d'emprar el ciment ràpid, ja no es podia soldar; s'havia de localitzar la fuga, anar a Sant Miquel a obrir l'aixeta de descàrrega i deixar passar una hora sense tornar a obrir l'aigua. Era difícil de fer-li entendre al poble els talls del subministrament d'aigua; generalment era el batlle del poble qui havia de fer arribar la notícia, sempre sense cobrar un nou estipendi.

En entrar el batlle l'agost de 1963, hi va haver una gran sequera; a més, al dipòsit regulador hi havia una fuga. Les cases del davall: "Pantalon", "Sec" i "Bessó" es queixaven que tenien filtracions d'aigua; la poca aigua que hi havia s'havia de buidar i mirar de trobar algun clivell. Encara no tornaves a obrir el pas de l'aigua, ja se'n tornava a anar. Es feien proves i més proves per tal de resseguir els clivells i res de res. Al final descobríem que a l'entrada del dipòsit hi havia un tub esquerdat, l'aigua fugia per allí i es filtrava pel davall del dipòsit. Això, a l'estiu, amb poca aigua, era greu. Si de Sant Miquel en venien 15.000 litres diaris, al dipòsit n'arribaven 7.500; no n'hi havia ni per començar. Es feien tandes per carrers, per hores, sempre el batlle intentant aconseguir tothom; era una tasca difícil de poder assimilar.

Es comprovà que donant l'aigua a la font de l'Ajuntament en podien rajar 15.000 litres diaris. El desnivell que hi ha fins al dipòsit, en no tenir tanta pressió, no es rebentava tan sovint; s'acordà fer-ho així, proveir el poble solament per la font. Tanda rigorosa per cases; protestes, no en vulgueu més. La gent deia: "Com que l'alcalde té la font davant de casa!". Pels carrers més llunyans se'ls feia més pesant estar pendent de la tanda, volia dir estar moltes hores a l'aguait. Personalment i davant de la crítica, vaig decidir no anar a la font; duia l'aigua del pou o de la cisterna, cosa que despertà una certa suspicàcia: "L'únic que no va a la font és el batlle!". Algun malpensat opinà que tenia una canonada clandestina per on m'arribava l'aigua a casa directament; fins a aquest extrem es tornà el poble de malpensat. Fins i tot hi va haver un intent de denunciar el fet al governador.

LA PLUJA OPORTUNA DE L'11 DE SETEMBRE DEL 1963

Vaig entrar de batlle l'1 de setembre del 1963, un any d'una gran sequera i rebentaments a dojo, tant de la canonada general com de les de distribució. Fins i tot el dipòsit se n'anava. Tot i així, hom pensava que amb l'aigua del Congost, que n'hi havia en abundància, es podria auxiliar el poble. La Festa Major era el 17 de setembre; la Junta de Plomistes, amb el seu president, Nicasí Estradé, prenia iniciativa pròpia: volia, per tots els mitjans, proveir el poble comptant amb l'aigua del Congost. S'hauria de comprar una motobomba per aixecar l'aigua?. Es podria comprar d'immediat i ja teníem la solució; es corregué tant que l'equip ja estava emparaulat. Per aquesta iniciativa vaig creure oportú fer una assemblea de veïns i comunicar-ho al poble.

L'assemblea es va fer l'11 de setembre. Era un pas decisiu. Si es comprava l'equip de bombeig, amb la seva canonada corresponent, ja no es podria parlar de fer la canonada nova riu avall; encara creia en la possibilitat d'alguna desfeta.. Nicasí prengué molt protagonisme en la decisió; s'acordà comprar l'equip. El dia següent, dos components de la Junta de Plomistes, en Josep Lladó (Silet) i en Cosme Cunillera (Perot), anirien a concretar el tracte amb l'empresa Motorrents, de Reus, i l'Abelló de Montblanc a la tarda de l'endemà ja instal·laria la bomba. La reunió s'acabà a mitjanit. Sortírem i lluïa una bona lluna; a la poca estona plovia a bots i a barrals. Plogué tota la nit i l'endemà tot anava ple d'aigua. Els comissionats van anar a Reus per tal que instal·lessin l'equip després de la Festa Major. S'anava a fer un disbarat, condemnar el poble a perpetuïtat. L'oportuna pluja de l'11 de setembre fou la salvació.

SUBHASTA PER LA CONSTRUCCIÓ DE LA NOVA CANONADA

Fets el tràmits burocràtics de sortida en el Butlletí Provincial, es va fer la subhasta de l'obra el 5 de maig de 1964, segons el plànol del senyor Reguart, valorat en 1.400.000 ptes. És el que s'havia estudiat per molts contractistes, que prèviament venien a inspeccionar sobre el terreny. Hi havia 4 licitadors, però si l'Ajuntament ho prenia per administració era el preferit per adquirir-ho. L'Ajuntament acordà fer-ho així, la subhasta només serví per firmar que el plànol s'interpretaria amb exactitud. Això ho vaig haver de fer com a batlle; quin contrast.

A continuació de la subhasta, vaig anar a veure el senyor Roca, l'ajudant del senyor Reguart a la Diputació. Li vaig dir el que acabava de signar, tot explicant-li que hi havia aigua abundant al Congost i l'estació de bombeig prevista en el plànol. Li vaig dir els nivells que hi havia a l'ermita de Sant Miquel i a l'església. L'home em va dir: "Això és molt interessant, s'ha de mirar. Pujaré un dia d'aquesta setmana, em facilita un parell d'homes i aviat ho sabrem". Havíem posat el cascavell al gat (l'ajudant del senyor Reguart de cap manera no havia entès els avenços de fer la canonada pel riu).

El senyor Roca, l'ajudant Gasqués i els dos homes que li vaig prometre vingueren als pocs dies a fer el nivell de la Font del Congost. Amb mig dia de prendre mides, el senyor Roca em va dir: "Aquesta aigua, si no arriba al dipòsit, poc en falta. La canonada ha de passar per baix. Farem el nou plànol; això sí, no podrà ser oficial una vegada s'ha subhastat i tampoc no es podrà ensenyar a l'enginyer, senyor Reguart".

Al cap de quinze dies ja teníem el nou plànol. L'Ajuntament començaria l'obra l'agost del mateix any.

ES COMENÇA LA NOVA CANONADA

Els tècnics de l'obra serien el senyor Roca, el senyor Feliu i el senyor Gasqué. El capatàs fou Josep Preixens, del Soleràs. Es començà el 5 d'agost de 1964. L'empresari Mateu Plamchat, de Lleida, va fer la vall amb una excavadora. Els llocs on no hi podia arribar, els va fer a jova de vila. Foren 5 dies per casa i 2.000 ptes.

Preixens, molt competent, s'encarregava de seleccionar el personal per instal·lar els tubs. Amb poc més d'un mes es va fer la conducció de la font del Congost fins a l'entrada del poble (Molí l'Estradé). El 18 de setembre, dia de la Festa Major, l'aigua arribà al Poble; hi va haver una gran sequera. De la canonada vella d'asfalt, en baixaven uns 15.000 litres. La nova font en cubicava 50.000. Els pessimistes deien: "Fins aquí arriba; al Castell, ja ho veurem". Hom digué: "Avui sí que l'Ajuntament pot anar al banc de missa major".

Aviat s'injectà l'aigua nova a la canonada de distribució del poble, vers el carrer de la Muralla. És a dir, es proveïa el poble per baix i arribà a totes les cases. Això volia dir que també arribaria al dipòsit. S'hagué d'obrir el carrer de la Costa, empedrat l'any 1942, i al mateix temps es va fer la distribució domiciliària. Es va fer l'entrada al dipòsit, i hi arribà molt esmorteïda: només 25.000 litres per dia. El dia 5 d'octubre vàrem fer una prova: miràrem l'aigua que arribava 1 metre més avall, es duplicà el cabal, 50.000 litres; es provà a 2 metres, 100.000; a 3 metres, 200.000; això feia palès que si l'aigua a la font del Congost l'agafàvem 3 metres més alta, teníem aquest cabal al dipòsit i es podria prescindir de la bomba elèctrica al peu del dipòsit, com era previst. El tema es plantejà als tècnics, però aquests, inclòs el capatàs, es mostraren contraris a la idea; deien que els conglomerats oligoceics acostumen a tenir un clivell. "Forçant l'aigua correm el risc de perdre-la". No hi hagué manera de convèncer-los.

El capatàs Preixens els dissabtes feia festa. Era interessant fer la prova; només amb tres homes descobrírem la cinglada; aquesta es presentava tota d'una peça. Aquesta exploració serví per captar l'aigua a la resclosa, que assolí 3 metres més d'alçada, els que feien falta per arribar l'aigua al dipòsit (uns 300.000 litres diaris). Miquel Tarragó i el seu fill Miquel Àngel varen fer el treball d'obra.

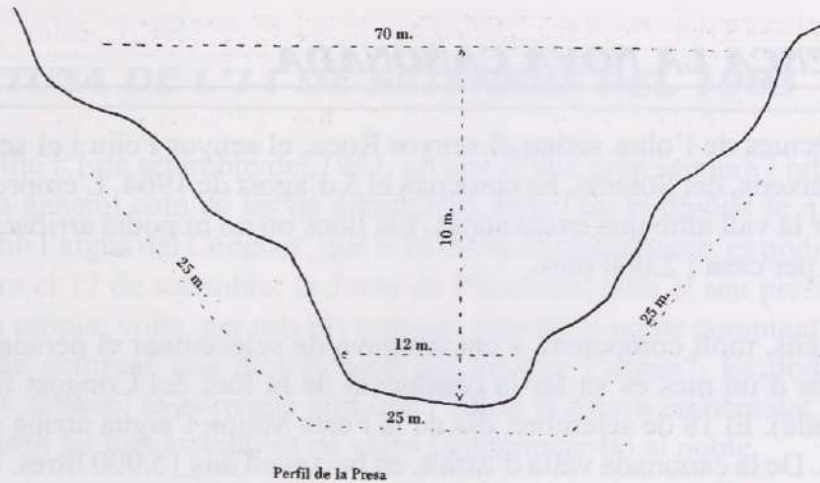
Significà la captació integral del riu Set; per allí passava tota l'aigua vista i subterrània de la Serra de la Llena. Fer aquest treball i assecar-se la Font de la Reina, la de l'Auró, com tots els pous de la vall, en fou la demostració. Sortosament, llavors els horts ja estaven abandonats. Si hagués succeït anys enrere, s'hauria protestat.

D'aquesta circumstància nasqué el projecte de fer el pantà de la Vall de Cabòries. Allí la cinglada es presenta igual (veure foto). L'obra d'aquesta captació costà 14.000 ptes. Des de llavors, al poble, no hi ha faltat mai més aigua.

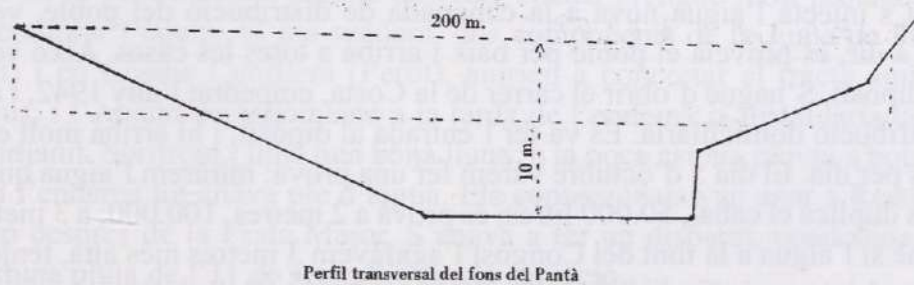
PRESA DEL PANTÀ

Dades.-

- Altura de Presa 10 m.
- Llargada de presa al començament 12 m.
- " " " a l'acabament 70 m.
- Fondaria del Pantà 8-10 m.
- Llargada del Pantà des de la presa al fons 50 m.
- Amplada del Pantà 200 m.
- Cabuda 50-53.000 m³.



SECCIÓ DEL FON



El dia 15 d'octubre l'aigua arribava al dipòsit. Que consti que jo personalment vaig quedar al marge de l'esdeveniment. L'agutzil Josep Tarragó anà a voltejar la campana; vaig trobar la Treseta del "Tarressà" que plorava i li vaig preguntar el motiu d'aquest fet; ella em digué: "Toquen perquè l'aigua de la font arriba al dipòsit".

Cal dir que si aquesta aigua hi arribava, la de la Tosca, 40 metres més alta, hi arribaria encara més. Tancant una aixeta, dominava el nivell superior, sempre que el poble no necessités l'auxiliar inferior.

L'any 1979, essent batlle el senyor Antoni Macià, es va fer un pou mitjançant un tub baix al riu, prop del pont. Es localitzaren 200.000 litres diaris. El senyor Jaume Arnó instal·là una bomba elèctrica que injectava l'aigua directament a la canonada i la portava cap al Poble. Passant la canonada per allí, fou tasca fàcil (avui en dia es parla de fer basses-dipòsit prop de Sant Miquel per reg i, si és necessari, d'aquest pou es portarà l'aigua per omplir-les).

CONSTRUCCIÓ D'UN DIPÒSIT DE 900.000 LITRES

Essent batlle el senyor Miquel Àngel Tarragó, el 1985 es construí un dipòsit de 900.000 litres, a 3 metres pel davall de l'antic dipòsit de 150.000 litres. Costà 5.000.000 ptes.; el poble en pagà 1.000.000 ptes. acollint-se al Pla específic d'obres. Aquests 3 metres menys de desnivell, en comparació amb l'altre, es pot creure que el cabal del Congost es pot multiplicar per tres, és a dir, 900.000 litres per dia.

MANCOMUNITAT D'AIGÜES DE LES GARRIGUES

La Generalitat de Catalunya, creant la Mancomunitat d'Aigües de les Garrigues, dotà la comarca d'un cabal d'aigua abundant. El 1991 arribà l'aigua al Vilosell. Connectà la canonada principal amb el dipòsit. Si aquest s'abaixa, automàticament hi entra l'aigua d'Utxesa, és a dir, sempre està ple. Amb aquesta obra gegantina, es pot dir que a les Garrigues ja no faltará mai més l'aigua.

Aquesta obra permeté fer una distribució per moltes partides del terme. Amb 20.000 ptes. es pogué posar aigua a moltes finques, cosa que permet un reg de suport, en especial a les oliveres. El 7 d'octubre de 1992, comptant amb la presència del conseller de la Generalitat senyor Comes, es va fer la inauguració del nou subministrament.

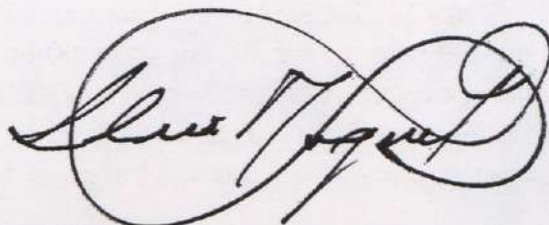
TESI DOCTORAL SOBRE ELS RECURSOS HIDRÀULICS DE LA SERRA DE LA LLENA

Un estudiant de la Universitat de Barcelona està preparant una tesi doctoral sobre els recursos hidràulics de la serra de la Llena. Parteix de la base d'un km² de la serra de la Llena a una mitjana de 700 litres per m² de pluviometria anyal, compresa la conca de la vall del Crucifix, que comença a la Tossa, i mitjançant un túnel de la canonada d'asfalt vella passaria l'aigua a la vall del riu Set, on es farien les basses de recollida. Un km² per 700 metres, és a dir, hi cabrien 700.000 m³ d'aigua.

També un simple estudi ens diu el cabal d'aigua que pot baixar per la canonada de fibrotub de 10 cm, prenent com a punt de partida un gran dipòsit, i no essent necessària l'alçada del Castell; ens donaria una xifra de milions de litres diaris.

L'aigua d'un poble, tan necessària; aquest és un esbós del que ha representat al llarg del temps.

El Vilosell, 24 de febrer de 1997



Esmentem també el xarxer Miquel Àngel Tena, el 1913 es construïa un dipòsit de 800.000 litres a 3 metres del davall de l'antic edifici de l'antic hospital de Sant Joan de la Creu, el qual es pagà 1.000.000 pessetes. Aquesta obra consistia en el 1.º en construir una gran cisterna de 800.000 litres, en comparació amb l'altre, es pagà 1.000.000 pessetes, es pagà 1.000.000 pessetes per litre, és a dir, 200.000 litres per litre.

- 200 m.
- 200 m.
- 200 m.

MANCOMUNITAT D'AIGÜES DE LES GARRIGUES

La Generalitat de Catalunya, creant la Mancomunitat d'Aigües de les Garrigues, donà la comarca d'un capital d'aigües abundant. El 1911 amb la signatura de l'Acord de la Mancomunitat d'aigües de les Garrigues, es creà una Mancomunitat d'aigües de les Garrigues, amb la finalitat d'organitzar i administrar les aigües de les Garrigues, es pot dir que a les Garrigues ja no faltava més aigua.

Aquesta obra permetria per a les aigües de les Garrigues, amb 20.000 litres, es pagà 1.000.000 pessetes. Aquesta obra consistia en el 1.º en construir una gran cisterna de 800.000 litres, en comparació amb l'altre, es pagà 1.000.000 pessetes, es pagà 1.000.000 pessetes per litre, és a dir, 200.000 litres per litre.

TESI DOCTORAL SOBRE ELS RECIPES HIDRÀULICS DE LA SERRA DE LA LLENA

Un estudi de la Universitat de Barcelona amb el títol de Tesi doctoral sobre els recipients hidràulics de la Serra de la Llena, es va fer el 1913, amb la finalitat de estudiar els recipients hidràulics de la Serra de la Llena, amb la finalitat de estudiar els recipients hidràulics de la Serra de la Llena, amb la finalitat de estudiar els recipients hidràulics de la Serra de la Llena.

També un estudi de la Universitat de Barcelona amb el títol de Tesi doctoral sobre els recipients hidràulics de la Serra de la Llena, es va fer el 1913, amb la finalitat de estudiar els recipients hidràulics de la Serra de la Llena, amb la finalitat de estudiar els recipients hidràulics de la Serra de la Llena.

Cal dir que aquest estudi va ser realitzat pel doctor Miquel Àngel Tena, el 1913, amb la finalitat de estudiar els recipients hidràulics de la Serra de la Llena, amb la finalitat de estudiar els recipients hidràulics de la Serra de la Llena.

